

Ali təhsilin gələcək potensial mənzarəsi

REYTING

**İnkişaf
etməkdə olan
ölkələrin
universitetlərinin
2022-ci il üzrə
reytingi
açıqlanıb**

Reyting	Ali təhsil müəssisələri	Ölkə	Ümumi tələbə sayı	Tələbə-müəllim nisbəti	Ənəbi tələbə sayı	Qadın-küsi nisbəti
1	Peking University	Çin	31,606	10.2	19%	46 : 54
2	Tsinghua University	Çin	38,221	11.5	13%	34 : 66
3	Zhejiang University	Çin	40,352	11.8	20%	aks olunmayıb
4	Fudan University	Çin	33,140	11.1	12%	52 : 48
5	Shanghai Jiao Tong University	Çin	36,638	11.3	10%	43 : 57
6	Lomonosov Moscow State University	Rusiya Federasiyası	29,118	9.1	36%	54 : 46
7	University of Science and Technology of China	Çin	16,718	7.3	5%	aks olunmayıb
8	Nanjing University	Çin	37,137	17.1	9%	52 : 48
9	National Taiwan University (NTU)	Tayvan	24,810	11.4	12%	41 : 59
10	Moscow Institute of Physics and Technology (MIPT)	Rusiya	5,920	11.6	18%	26 : 74
11	Wuhan University	Çin	54,421	15.2	7%	aks olunmayıb
12	Southern University of Science and Technology (SUSTech)	Çin	4,245	8.4	1%	aks olunmayıb
13	Huazhong University of Science and Technology	Çin	56,709	16.2	5%	36 : 64
14	King Abdulaziz University	Səudiyyə Ərəbistanı	32,034	7.8	22%	54 : 46
15	University of the Witwatersrand	Cənubi Afrika Respublikası	26,873	24.3	8%	55 : 45
=16	University of Cape Town	Cənubi Afrika Respublikası	21,757	13.3	16%	54 : 46
=16	Taipei Medical University	Tayvan	6,140	9.9	10%	58 : 42
18	Indian Institute of Science	Hindistan	4,199	9.3	1%	27 : 73
19	University of São Paulo	Braziliya	82,323	16.5	3%	47 : 53
20	Tongji University	Çin	30,525	10.9	17%	48 : 52
21	Khalifa University	Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri	2,947	9.5	21%	57 : 43
22	Beijing Normal University	Çin	23,424	14.5	12%	aks olunmayıb
23	National Yang Ming Chiao Tung University	Tayvan	16,870	12.2	11%	35 : 65
24	Stellenbosch University	Cənubi Afrika Respublikası	24,733	26.1	8%	56 : 44
25	Central South University	Çin	54,903	19.9	3%	aks olunmayıb
26	National Research Nuclear University MEPhI	Rusiya Federasiyası	5,162	9.5	30%	38 : 62
27	China Medical University, Taiwan	Tayvan	7,971	17.4	10%	55 : 45
28	HSE University	Rusiya Federasiyası	28,901	16.0	12%	aks olunmayıb
=29	East China Normal University	Çin	27,424	14.5	14%	65 : 35
=29	King Saud University	Səudiyyə Ərəbistanı	34,952	10.1	11%	53 : 47
=29	Sun Yat-sen University	Çin	56,430	15.7	6%	50 : 50
32	Tianjin University	Çin	27,355	9.0	12%	aks olunmayıb
=33	Alfaisal University	Səudiyyə Ərəbistanı	2,724	10.1	34%	59 : 41
=33	Qatar University	Qatar	8,899	8.8	36%	76 : 24
=33	Semmelweis University	Macarıstan	9,887	9.2	33%	72 : 28
=36	University of Malaya	Malayziya	17,390	8.9	18%	60 : 40
=36	National Tsing Hua University	Tayvan	13,827	16.6	12%	41 : 59
38	Sichuan University	Çin	51,121	16.4	6%	50 : 50
39	University of Tartu	Estoniya	9,087	12.2	12%	68 : 32
40	King Fahd University of Petroleum and Minerals	Səudiyyə Ərəbistanı	6,706	8.4	11%	1 : 99
41	Peter the Great St Petersburg Polytechnic University	Rusiya Federasiyası	16,550	9.6	32%	39 : 61
42	Xi'an Jiaotong University	Çin	38,879	12.5	7%	35 : 65
43	United Arab Emirates University	Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri	7,121	8.4	17%	80 : 20
44	Sabancı University	Türkiyə	3,700	20.9	9%	38 : 62
45	South China University of Technology	Çin	41,095	13.3	5%	39 : 61
=46	Beihang University	Çin	30,837	12.9	7%	aks olunmayıb
=46	Nankai University	Çin	30,456	12.3	9%	55 : 45
=48	University of Campinas	Braziliya	29,466	16.5	3%	46 : 54
=48	Pontificia Universidad Católica de Chile	Çili	29,756	15.3	7%	aks olunmayıb
50	University of Iceland	İslandiya	9,023	15.5	11%	67 : 33

Oruc MUSTAFAYEV

Böyük Britaniyanın "Times Higher Education" (THE) jurnalı inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyatlara malik ölkələrin universitetlərinin reytingini ("Emerging Economies Universities Rankings 2022") təqdim edib.

Bu li siyahıya 50 ölkədən və ərazidən ümumilikdə 698 təhsil müəssisəsi daxil olub. THE-nin yeni tədqiqatə həsr olunmuş məruzəsində qeyd olunur ki, iqtisadiyyatları inkişaf edən ölkə universitetlərinin reytingləri daha az ajiotaj doğurur. Lakin bu tədqiqat ali təhsilin gələcək potensial mənzarəsi haqqında məlumat verir, inkişaf etməkdə olan, ən çox irəliləyiş əldə edən, digər oyunçularla açıq rəqabət aparən sistemləri aşkar edir. "Emerging" reytingi öz təbiətinə görə dinamik siyahıdır. Qeyd olunan ölkələrin bir çoxu nəhəng iqtisadi, siyasi və sosial dəyişikliklər dövrünü yaşayır və universitetləri tez-tez bu dəyişikliklərin önündədir.

Reytingin nəticələri göstərir ki, Çin öz lider mövqeyini möhkəmləndirib, keçən il olduğu kimi, sıralamada nəinki bütün beş aparıcı mövqeni tutub, həm də ən yaxşı ilk 15 universitetdən 10-u bu ölkənin payına düşür. Tədris və beynəlxalq münasibətlər sahəsində lider rolunu gücləndirən Pekin Universiteti rəqibi Tsinghua Universitetini qabaqlayaraq birinci yerə tutub. Çin bu iki universiteti THE-nin digər reytinglərində də eyni səviyyədədir.

Ümumiyyətlə, 2022-ci ildə inkişaf etməkdə olan ölkələrin reytinginə (keçən ilki 606 illə müqayisədə) 698 universitet daxil olub. Çin hələ də inkişaf edən iqtisadiyyata malik ölkələr cədvəlində üstünlük təşkil edir. Bu ölkənin 51 ali məktəbi 200 ən yaxşı universitet sırasındadır. Ümumi reytingdə Çinin 97, Hindistanın 71, Rusiya Federasiyasının 60, Braziliyanın 59, Türkiyənin 54, Tayvanın 40 ali təhsil müəssisəsi yer alıb. Qardaş Türkiyənin Sabancı Universiteti ilk 100-lükdə 44-cü yerdədir. "Bir çox universitetlər üçün son dərəcə çətin olan bu 18 aydan sonra əminəm ki, inkişaf etməkdə olan ölkələrin universitetləri tədris və təlimin yeni üsullarına uyğunlaşmaq üçün lazım olan güc və keyfiyyətlərə malikdirlər. Mən həm daxili, həm də beynəlxalq bazarda təqdim olunan imkanlardan istifadə edərək onların ali təhsil sistemlərinin necə inkişaf edəcəyini səbirsizliklə gözləyirəm", - deyərək reytingin baş redaktoru Fil Beyti bildirib. Reyting metodikası beş qrupa bölünmüş 13 səmərəlilik göstəricisinə əsaslanır: tədris, tədqiqat, sitat gətirmə, beynəlxalq qarşılıqlı əlaqə (əməkdaşlar, tələbələr və tədqiqatlar), istehsalat fəaliyyətindən əldə olunan gəlir.

51	National Cheng Kung University (NCKU)	Tayvan	19,932	15.0	13%	37 : 63
=52	University of Cape Coast Ghana	Qana	24,628	33.4	0%	26 : 74
=52	Southeast University	Çin	35,213	11.8	5%	39 : 61
54	Asia University, Taiwan	Tayvan	11,616	30.3	9%	63 : 37
=55	Koç University	Türkiyə	5,521	15.4	7%	50 : 50
=55	Reykjavik University	İslandiya	2,574	22.3	8%	46 : 54
57	University of KwaZulu-Natal	Cənubi Afrika Respublikası	37,005	30.6	3%	58 : 42
58	ITMO University	Rusiya Federasiyası	11,089	16.4	20%	36 : 64
59	Shenzhen University	Çin	36,401	14.5	1%	47 : 53
60	Universiti Teknologi Petronas	Malayziya	5,412	14.4	16%	37 : 63
61	University of Sharjah	Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri	12,370	17.6	59%	67 : 33
62	National and Kapodistrian University of Athens	Yunanıstan	64,946	33.2	11%	59 : 41
63	Northwestern Polytechnical University	Çin	31,033	13.2	3%	26 : 74
=64	Beijing Institute of Technology	Çin	33,771	13.8	6%	34 : 66
=64	University of Cyprus	Kipr	6,588	19.9	12%	62 : 38
=64	University of Electronic Science and Technology of China	Çin	35,342	15.6	4%	29 : 71
67	National Taiwan Normal University	Tayvan	10,455	12.0	23%	aks olunmayıb
=68	University of Hail	Səudiyyə Ərəbistanı	19,032	11.2	10%	63 : 37
=68	Middle East Technical University	Türkiyə	18,346	23.9	9%	52 : 48
=70	Southern Medical University	Çin	20,167	10.8	6%	aks olunmayıb
=70	Toms State University	Rusiya Federasiyası	7,724	11.7	36%	aks olunmayıb
72	Harbin Institute of Technology	Çin	30,575	10.2	8%	31 : 69
73	JSS Academy of Higher Education and Research	Hindistan	7,518	9.4	8%	53 : 47
74	Xiamen University	Çin	42,141	15.0	4%	51 : 49
=75	Harokopio University	Yunanıstan	3,697	55.2	4%	53 : 47
=75	National Taiwan University of Science and Technology (Taiwan Tech)	Tayvan	8,815	18.5	19%	30 : 70
=75	Saint-Petersburg Mining University	Rusiya Federasiyası	7,753	11.5	11%	43 : 57
=78	Charles University in Prague	Çexiya Respublikası	47,182	13.0	22%	62 : 38
=78	University of Crete	Yunanıstan	13,620	27.2	4%	63 : 37
=78	Hunan University	Çin	40,198	18.6	3%	48 : 52
81	Universiti Putra Malaysia	Malayziya	19,674	11.9	25%	64 : 36
82	Ton Duc Thang University	Vyetnam	26,833	22.3	1%	57 : 43
83	Istanbul Technical University	Türkiyə	25,640	21.0	12%	35 : 65
=84	Indian Institute of Technology Indore	Hindistan	1,832	11.4	0%	19 : 81
=84	Jordan University of Science and Technology	İordaniya	22,656	14.5	13%	57 : 43
86	Indian Institute of Technology Ropar	Hindistan	1,876	10.5	0%	18 : 82
87	Mahidol University	Tailand	29,160	9.5	5%	64 : 36
88	National University of Science and Technology (MISIS)	Rusiya Federasiyası	7,207	10.9	27%	40 : 60
=89	Cankaya University	Türkiyə	7,716	26.5	1%	44 : 56
=89	Cyprus University of Technology	Kipr	3,153	16.6	13%	56 : 44
91	Universiti Kebangsaan Malaysia	Malayziya	17,165	10.3	16%	57 : 43
=92	Chongqing University	Çin	40,613	19.9	6%	aks olunmayıb
=92	Pontifical Catholic University of Rio de Janeiro (PUC-Rio)	Braziliya	14,332	20.7	3%	50 : 50
=94	An-Najah National University Palestine	Fələstin	23,053	21.3	9%	65 : 35
=94	China Agricultural University	Çin	21,855	11.8	1%	58 : 42
=96	University of International Business and Economics	Çin	15,985	17.7	17%	65 : 35
=96	North-West University	Cənubi Afrika Respublikası	40,262	25.4	3%	61 : 39
=96	Soochow University	Çin	46,800	16.2	7%	56 : 44
=96	University of Tabuk	Səudiyyə Ərəbistanı	30,590	15.6	1%	48 : 52
100	Durban University of Technology	Cənubi Afrika Respublikası	26,543	37.7	1%	53 : 47